

Motion till riksdagen
2013/14:U251

av Anita Brodén m.fl. (FP)

Stärkt Östersjösamarbete för att rädda vårt innanhav

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om samordnade internationella åtgärder för att rädda Östersjön.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om implementeringen av den resolution som antogs vid BSPA:s möte i Pärnu i augusti 2013.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förlägga en övervakningscentral för Östersjöns sjöfart till Gotland.¹

¹ Yrkande 3 hänvisat till FöU.

Fel! Okänt namn på

Motivering

Folkpartiet har länge hävdad att Östersjön inte kan vänta utan att det krävs extraordinära insatser för att rädda detta känsliga innanhav, som för övrigt klassats som ett särskilt känsligt område. HAV:s inrättande, Östersjömiljarden och en Östersjöambassadör är värdefulla åtgärder som Folkpartiet medverkat till att få till stånd. Viktigt arbete pågår dessutom inom ramen för Helcom-samarbetet och inom EU:s Östersjöstrategi.

Dessa initiativ är oerhört värdefulla, men mer insatser krävs, då Östersjön under lång tid utsatts för stor miljömässig påfrestning beroende på bland annat övergödning, förgiftning och olika former av utsläpp. Många års påfrestning och vanskötsel har dessutom lett till syrebrist.

I samband med BSPA:s senaste möte förlagt till Pärnu, där 11 länders parlamentariker fanns representerade tillsammans med företrädare för EU, antogs en deklaration med fokus på innovation grön tillväxt och miljö.

Det är angeläget att dessa frågor omsätts i praktisk politik i samtliga Östersjöländer.

Det krävs bl.a. ökad kapacitet för att minska övergödning och förgiftning i Östersjön, särskilt genom gemensamma ansträngningar att rena avloppsvatten, en utvecklad logistik och infrastruktur för tillgång till t.ex. LNG och el i Östersjöhamnar, stärkta ansträngningar av nationella nätoperatörer koordinerat av en bredare samverkan inom hela Europa samt att nödvändiga åtgärder vidtas runt Östersjön med hänsyn tagen till 2013 års IPCC-rapport.

Det har rapporterats om hur 8 ton miljöfarligt avfall hamnat i Östersjön p.g.a. lossnade containrar från ett finskt fartyg på väg till S:t Petersburg, en icke oansenlig mängd dumpat ryskt radioaktivt avfall och kemiska stridsmedel samt olyckor och incidenter som har hotat innanhavet.

Det krävs internationella åtaganden för att rädda Östersjön och det krävs internationell samverkan för att bemästra många allvarliga miljömässiga hot.

Ett av de hot som kräver samverkan utgörs av den ökade andelen oljetransporter. Antalet oljetransporter i Östersjön har ökat de senaste åren – fartygen har både blivit fler och större. Därmed ökar också risken för en omfattande oljeolycka.

År 2000 transporterades 80 miljoner ton olja i Östersjön via Stora bält. År 2011 hade mängden mer än fördubblats. Varje dag trafikerar omkring 2 000 fartyg Östersjön. Av dem är cirka 15 till 25 procent oljefartyg.

Det krävs en förbättrad sjösäkerhet, vilket kan uppnås genom ett utbyggt identifikationssystem för samtliga transporter, exempelvis AIS (Automatic Identification System). Det krävs vidare en tydlig styrning av farleder och rutter på Östersjön samt en effektivisering av oljebekämpningen och flygövervakningen i Östersjön. En samordningscentral för detta skulle med fördel kunna placeras på Gotland.

Fel! Okänt namn på

Stockholm den 3 oktober 2013

Anita Brodén (FP)

Nina Lundström (FP)

Christer Winbäck (FP)

Lars Tysklind (FP)